

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nowy rząd brytyjski przed parlamentem

LONDYN. — W dniu wczorajszym nowy rząd premiera Churchilla stanął po raz pierwszy przed parlamentem. Na posiedzeniu parlamentu byli obecni ambasadorowie Stanów Zjednoczonych, Francji i Belgii oraz inni przedstawiciele mocarstw sprzymierzonych. W dyskusji parlamentarnej poruszone były sprawy dotyczące zagadnienia brytyjskiego przemysłu węglowego. Posłowie Labour Party wystąpili z ostrą krytyką wobec rządu. Omawiana była również sprawa kontroli państwowej nad przedsiębiorstwami prywatnymi. Opozycja domagała się również zniesienia sztucznych barier celnych, które krapują eksport i import towarów.

LONDYN. — W dniu wczorajszym przybył do Londynu Wysoki Komisarz Indii, w celu omówienia spraw tego kraju. Oświadczył on, że Indie pragną nadal ścisłej współpracy z Wielką Brytanią.

PRZEWODZENIE WYBORCZE PRZYWÓDCY LABOURYSTÓW

LONDYN. (Polpress). — Przywódca angielskiej partii pracy Attlee wygłosił w swoim okręgu wyborczym przemówienie, w którym oświadczył m. in.:

"Partia pracy jest zdecydowana doprowadzić wojnę z Japonią do zwycięskiego końca. Jeśli chodzi o sprawę pokoju, to byłem osobiście w San Francisco i brałem udział wraz z całą delegacją brytyjską w pracach nad stworzeniem światowej organizacji bezpieczeństwa. Partia nasza stoi na stanowisku najściślejszej współpracy ze Stanami Zjednoczonymi i Związkiem Radzieckim oraz innymi państwami, w celu stworzenia takiej organizacji światowej, która byłaby zdolna skutecznie zapobiec wybuchowi jakiegokolwiek konfliktu zbrojnego".

PRZEGLĄD PRASY ANGIELSKIEJ

LONDYN. (Polpress). — Prasa angielska stoi pod znakiem kampanii wyborczej. Organ Labour Party, "Daily Herald" atakuje ostro konserwatystów, którzy zamiast niezwłocznych wyborów pragną skutecznie przedłużyć, z Churchilliem w roli głównej.

"News Chronicle" przypomina, że po pierwszej wojnie światowej zorganizowane grupy oficerów niemieckich emigrowały do krajów zamorskich, gdzie kontynuowały działalność niemieckiego sztabu generalnego. W roku 1921 wyruszyły z Berlina polkowi wojskowe do Japonii i Ameryki Południowej, gdzie zasłynął oficer bawarski Ernest Röhm. Dziennik wzywa władze sprzymierzonych, aby uderzyły tego rodzaju działania niemieckich oficerów na emigracji.

PRASA ANGIELSKA O SPOTKANIU WIELKIEJ TRÓJKI

LONDYN. (Polpress). — Dzienniki angielskie stwierdzają jednomyślnie, że czynione są wysiłki, aby doprowadzić jak najprędzej do spotkania pomiędzy premierem

Churchillem, Marsz. Stalinem i prezydentem Trumanem. Churchill oświadczył, że kampania wyborcza nie będzie stanowiła dla niego przeszkód do spotkania się z Marsz. Stalinem i prez. Trumanem. Nie jest wykluczone, że tym razem Londyn będzie miejscem spotkania „Wielkiej Trójki”.

NA KONFERENCJI W SAN FRANCISCO

SAN FRANCISCO (Polpress). — Przygotowano już do ostatecznej redakcji projektu statutu międzynarodowej organizacji pokoju. Cztery komisje zajmują się obecnie opracowaniem tekstu, który będzie syntezą dotychczasowych projektów. Dokument ten będzie poddany pod głosowa-

nie wszystkich 49 delegacji na ostatnim posiedzeniu plenarnym. Uchwalony w ten sposób projekt będzie musiał być ratyfikowany przez parlamenty wszystkich państw, biorących udział w konferencji. Projekt przewiduje, że ratyfikacja musi nastąpić w ciągu roku od chwili zamknięcia obrad w San Francisco.

KONFERENCJA W SPRAWIE TRIESTU

LONDYN (BBC). — W Rzymie toczy się między delegacją jugosłowiańską a delegacją aliancką konferencja w sprawie likwidacji kwestii Triestu. Dotychczas nie ogłoszono jeszcze wyników prowadzonych rozmów.

Ambasada niemiecka w Madrycie

LONDYN (Polpress). — Agencja Reutersa donosi z Madrytu, że po raz pierwszy od początku wojny dyplomaci brytyjscy i amerykańscy weszli do ambasady niemieckiej w stolicy hiszpańskiej. Dokonano szczegółowej inspekcji gmachu, po czym na drzwi nałożono piasek. Dziennikarze nie zostali dopuszczeni do zwiedzenia ambasady pod pretekstem tajemnicy dyplomatycznej. Poza ambasadą w Madrycie znajduje się 16 gmachów niemieckich, które zgodnie z warunkami kapitulacji, przechodzą pod władzę sprzymierzonych. Wszystkie te budynki są ościenczone i strzeżone przez policję hiszpańską. Niemiecki personel dyplomatyczny jest internowany. Przed opuszczeniem budynki niemiecy spalili wszystkie papiery i dokumenty i usunęli cenniejsze dzieła sztuki i meble.

JAK SZWECJA OBCHODZI SIĘ Z DYPLOMATAMI NIEMIECKIMI

SZTOKHOLM (Polpress). — Dziennik „Expressen” wyraża swoje oburzenie z po-

wodu umieszczenia 70-ciu członków byłego poselstwa niemieckiego w Szwecji w luksusowym pałacyku pod Sztokholmem. — Nazywa się to internowaniem — pisze „Expressen” — tymczasem byli dyplomaci hitlerowscy cudownie spędzają czas na tym letnisku.

O LIKWIDACJI

REŻIMU GENERAŁA FRANCO

LONDYN (Polpress). — Angielskie piemo „Star” komentuje żądania likwidacji reżimu generała Franco, wysunięte przez komisję spraw zagranicznych francuskiego brzołmowania konsultatywnego, pisze: „Półwysep Iberyjski jest dziś ostatnią twierdzą faszyzmu w Europie. Sto tysięcy Niemców, znajdujących się na półwyspie, stanowią zarzewie przyszłego poważnego niebezpieczeństwa. Reżim wiec gen. Franco winien być postawiony poza nawiasem prawa”.

Przestępcy rumuńscy przed sądem

Radio rumuńskie podaje następujące szczegóły z rozprawy sądowej nad przestępcami wojennymi. W Bukareszcie oskarżony Malicz oświadczył, że przybył do Odessy 23 października 1941 r. z „zadaniem operacyjnym”, lecz nie ponosi żadnej winy w zamordowaniu 28.000 mieszkańców miasta. Oskarżony Trestorianu przyznaje, że otrzymał sztyrowane rozkazy, aby za każdego zabitego oficera niemieckiego rozstrzeliwać 200, a za żołnierza 100 mieszkańców miasta. Następnie przesłuchiwa go gubernator północnej Bukowiny gen. Kalotesen, który zeznał, że sam widział rozkaz tworzenia getta w Czerniowcach, ale jego rola w zabójstwach, dokonanych na żądanie sprowadzała się jedynie „do koordynacji poszczególnych organów”. Po nim składał zeznania sędzia wojenny Manase, który podał wyrok śmierci na 16.000 obywateli radzieckich narodowości żydowskiej w o-

bozie Bogdanowa oraz Kristinu, który dokonywał rabunku na zamordowanych. Później przesłuchiwa go pułk Izopescu, który w 4 obozach wymordował 74.000 żydów. Następnie sąd przysądził do przesłuchania podoficera Generału — z jego rozkazu została wymordowana wszyscy więźniowie w Bersadzi. Oficer żandarmerii w obozie Bogdanówka Melinescu, który odmówił wykonania rozkazu zabicia wszystkich znajdujących się w obozie żydów, zeznał, że z rozkazu Izopescu w dniach 22, 23 i 24 grudnia 1941 z 43.000 ludzi więzionych w obozie Bogdanówka wystrzelano i spalono żywcem ok. 16.000 osób. Dziennie z głodu i wycieńczenia umierało od 150 do 200 osób. Świadek Kleiman opowiedział, że oskarżony Bocer wydawał chleb tylko tym więźniom, którzy spełniali rolę grabarzy. W dniu masowych egzekucji świadkowie widzieli jak rozbierną do naga kobiety i dzieci, a następnie rozstrzelano je eksplo dującymi kulami. Jedno dziecko, którego matka została poprzednio rozstrzelana, oskarżony zwał kawałkiem chleba i z bliska jej zastrzelił. Izopescu fotografował te sceny.

PRZED PROCESEM LAVALA

PARYŻ (Polpress). — Radio paryskie donosi, że Michel Ciomencan, syn Jęko-ga Ciomenceau, będzie zeznał jako świadek w procesie przeciwko Lavalowi. Laval znajduje się obecnie w Barcelonie. Rząd francuski nie otrzymał dotychczas żadnej odpowiedzi w sprawie jego wydania.

Sędzia Jackson w Londynie

LONDYN. (BBC). — W dniu dzisiejszym przybył do Londynu przewodniczący międzynarodowego sądu dla spraw zbrodniarzy wojennych sędzia Najw. Trybunału Stanów Zjednoczonych Jackson. Przybycie Jacksona związane jest z mającym wkrótce nastąpić uruchomieniem działalności sądu dla sądsenia głównych zbrodniarzy wojennych.

Aresztowanie Hamsuna

LONDYN (BBC). — W Norwegii aresztowany został znany pisarz norweski, autor książki p. t. „Głód” — Knut Hamsun. W czasie okupacji niemieckiej Knut Hamsun znany był ze swej współpracy z hitlerowcami, a syn jego był nawet członkiem formacji SS. Obecnie Hamsun oskarżony jest o główną zdradę stanu.

KONIEC

SYSTEMU KONWOJOWEGO

LONDYN (BBC). — Wczoraj o północy skończył się system konwojowy dla żeglugi alianckiej na morzach, nieobjętych działaniami wojennymi.

Od tej pory statki mogą używać również pełnego oświetlenia i posługiwać się sygnalami świetlnymi.

W okresie trwania systemu konwojowego do portów sojuszników wpłynęło 9.000 konwojów.

POWRÓT AMBASADORA

TURECKIEGO DO MOSKWI

LONDYN (BBC). — Po kilkudniowym pobycie w Ankarze powrócił na swe stanowisko ambasador turecki w Moskwie, który bawił w stolicy Turcji, celem dyskusowania sytuacji, wywołanej po wypowiedzeniu paktu przyjaźni przez Zw. Radziecki. Obecnie ambasador turecki ma podzielić w Moskwie starania, zmierzające do podpisania nowego paktu.

PRZED SPOTKANIEM

„WIELKIEJ TRÓJKI”

LONDYN (BBC). — Rozmowy, zmierzające do zrealizowania spotkania Marsz. Stalina, prez. Trumania i prem. Churchilla, prowadzone są z dużą intensywnością.

Wczoraj miały miejsce dwie konferencje Marsz. Stalina z Harry Hopkinsem w Moskwie i konferencja min. Anthony Edena z ambasadorem Winantem i Davisem.

WOJNA

NA DALEKIM WSCHODZIE

LONDYN (Polpress). — Agencja Reutersa donosi z głównej kwatery Mac Arthura, że wojska amerykańskie na wyspie Mindanao poczyniły znaczne postępy. Z głównej kwatery gen. Nimitza donoszą, że wojska japońskie na wyspie Okinawa stawiają w dalszym ciągu opór Amerykanom.

Oddziały chińskie zbliżają się do ważnego punktu strategicznego Paoczing. Zdobyte już miasto Nanning jest kluczową pozycją o wielkim znaczeniu strategicznym, położone na korytarzu, łączącym Chinę z Indochinami. Nanning liczy 60.000 mieszkańców.

Agencja Reutersa donosi, że adm. Nimitz podał na konferencji prasowej wysokość japońskich strat w tonażu okrętowym. W ciągu ostatniego roku zatopiono okręty i statki japońskie, o łącznej wyporności 2.000.000 ton. W czasie od 7 grudnia 1941 r. do 5 maja 1945 r. zatopiono 126 okrętów wojennych i 993 statki handlowe.

Dekrety Rady Ministrów

WARSZAWA. (Polpress). — Rada Ministrów na posiedzeniu, odbytym w dniu 24 b. m. zatwierdziła projekt budżetowy na okres od 1 maja do 30 czerwca 1945 r., wniosek Ministra Skarbu odnośnie upoważnienia do zwiększenia zadłużenia Skarbu Państwa w Narodowym Banku Polskim oraz wniosek przedstawiony przez Marszałka Rolę Zmierskiego o sformowaniu korpusu bezpieczeństwa wewnętrznego.

Ponadto uchwalila:
1) Dekret o emisji biletów Narodowego Banku Polskiego, 2) Dekret o dodatku nadzyczajnym dla nauczycieli, 3) Rozporządzenie Rady Ministrów o zaszeregowaniu nauczycieli, 4) Dekret w sprawie wstępnego roku studiów w szkołach wyższych, 5) Dekret o przekształceniu Politechniki Gdańskiej na Polską Państwową Szkołę Akademicką, 6) Dekret o utworzeniu Politechniki Śląskiej, 7) Dekret o utworzeniu Politechniki Łódzkiej, 8) Dekret o utworzeniu Uniwersytetu Łódzkiego, 9) Dekret o strukturze Ministerstwa Odbudowy, 10) Dekret o odbudowie Warszawy, 11) Dekret o uchyleniu ustawy z dnia 31 marca 1935 r. o języku urzędowym oraz ustawy z dnia 7 sierpnia 1937 r. o rozciągnięciu tejże ustawy, 12) Dekret o tymczasowych przepisach uzupełniających prawo o stroju adwokatów, 13) Dekret o dodatku wojennym do dodatku lokalowego dla pracowników państwowych w Warszawie

Wzrost napięcia w Syrii i Libanie

LONDYN. — Do stolicy Wielkiej Brytanii nadechodzą ciągle wiadomości o dalszym zamieszaniu na Bliskim Wschodzie. W Bejrucie doszło do poważnych rozruchów. Na ulicach tego miasta, w jego sąsiedztwie, ustawiają się barykady. W ostrój odnośnie w odniesieniu do sprawy poselstwa francuskiego jest wybitnie wręgl. Ogółem ofiarą ataków ulicznych padło dotychczas 100 osób. Donoszą również o poważnych zamieszaniu w Damaszku. Minister spraw zagranicznych Francji Bidault oświadczył, że Francja nie zrzeka się i nie odstąpi swego udziału w Syrii i Libanie, ale ma zamiar ogłosić to państwa jako niezależne. Poselstwa Syrii i Libanu w Londynie zostały po raz wtóry oświadczenie, że rozstrój sytuacji w Malej Azji zależy tylko od stanowiska Francji.

OSWIADCZENIE PREM. EGIPTU W SPRAWIE SYRII I LIBANU

KAIR (Polpress). — Premier egipski złożył oświadczenie, w którym stwierdził, że

świat arabski z niepokojem śledzi za rozwojem wydarzeń w Syrii i Libanie. Równocześnie ofiarowuje premier egipski swoje usługi rządowi francuskiemu dla pośredniczenia w rozwiązaniu konfliktu.

STANOWISKO STANÓW ZJEDN. W SPRAWIE SYRII I LIBANU

NOWY JORK (Polpress). — Zastępca sekretarza stanu USA Grew oświadczył na konferencji prasowej, że rząd Stanów Zjednoczonych wpływa na Francję oraz na Syrię i Liban, aby wstrzymały się od wszelkich akcji, które mogłyby utrudnić pokojowe załatwienie konfliktu.

USTAWA O KONFISKACIE MAJĄTKÓW W JUGOSŁAWII.

BELGRAD (Polpress). — Prezydium Narodowego Zgromadzenia Wyzwolenia Jugosławii uchwaliło na ostatnim posiedzeniu ustawę o konfiskacie majątków, zdobytych podczas wojny. Majątki konfiskowane będą wykorzystane do odbudowy kraju.

W APARTAMENTACH HITLERA I GOEBBELSA

MOSKWA, (Polpress). — Grupa dziennikarzy radzieckich zwiędziała w Berlinie smach kanclerzowi Rzeszy, w którym jak wiadomo, znajdowały się mieszkania prywatne i biura Hitlera i Goebbelsa oraz ich schrony przeciwlotnicze. Gabinet Hitlera jest luksusowo umeblowany. Na ogromnym biurku leży stos albumów z fotografiami Hitlera w najrozmaitszych pozach. Najczęściej zdjęcia przedstawiają go ze skrzyżowanymi na piersiach rękoma w pozie Napoleona, lub jako posag zwycięzcy z podniesioną do góry ręką. Obok albumów leżą rysunki i szkice Hitlera, który, jak wiadomo, wyobrażał sobie, że ma talent malarski. Ten, który pograżył Europę w odmetach krwi, lubował się w idyllicznych pejzażach. Obok biurki stoi masy stół z marmurowymi przyborami do pisania. Leżą tu również gęsie pióra, których używał podobno do pisania Bismarck. Hitler wybrał sobie, że jest kontynuatorem dzieła Bismarcka i używał tych piór do podpisywania swich zbrodniczych dekretołów i zarządzeń. Na tym samym stole leży gruby tom, stanowiący traktat o pochodzeniu rodziny Hitlera z Schichelgruberów. Schrony Hitlera i Goebbelsa znajdują się w ogrodzie na Wilhelmstrasse. Jest to imponujący budynek ze stali, żelaza i betonu, sięgający 5 pięt w głąb ziemi. Żadna bomba lotnicza nie zdołała przebić tych pęctęnych sklepień. Podziemne mieszkanie Hitlera składa się z spiżarni i jadalni. W jadalni znajduje się stół, na którym pozostała otwarta butelka czerwonego wina i kilka szklanek. W spiżarni stoi prosta łóżko i porcelanowa wanna. Na trzech ścianach wiszą ogromne lustra, przed którymi Hitler próbował różnych poz i gestów, które później przybrał podczas swoich przemówień. W tym pokoju pozostały również odznaczenia Hitlera i jego brunatny mundur, w którym zwykle występował na paradach. Obok mieszkania Hitlera znajdują się 3 pokoje, w których mieszkał Goebbels z rodziną. Panuje tu straszliwy nieład świadczący o tym, że opuszczono pokój w wielkiej panice. Kilka otwartych walizek znajduje się przy ścianie — widnieją na nich napisy — dr. Goebbels.

OPINIA AMERYKAŃSKA O RZADZIE GEN. FRANCO

NEW YORK, (Polpress). — Omawiając sprawę udzielenia przez Hiszpanię azylu Lavalowi, Leonowi de Grell oraz innym faszystom, dziennik „New York Herald Tribune” podkreśla, że wypadki takie będą się mnożyć dopóki, dopóki Franco zostanie przy władzy. „Washington Evening Star” pisze, że postępowanie gen. Franco jest wprost prowokacyjne i stwierdza, że cały naród hiszpański pragnie jak najszybciej pozbyć się go. Sprawozdawca polityczny rozgłośni radiowej w Nowym Jorku wyraził nadzieję, że Francja zerwie stosunki dyplomatyczne z faszystowską Hiszpanią i podkreślił, że fakt udzielenia azylu Lavalowi daje sprzymierzonym prawo do usunięcia gen. Franco. Prasa amerykańska donosi, że rezolucje, domagające się zerwania stosunków dyplomatycznych z Hiszpanią faszystowską zostały uchwalone w Nikaragui, Wenezueli, Kolumbii i republice Czechozacji przez rozmaite organizacje postępowe lub parlamenty tych państw. W New Yorku odbył się wiec z udziałem 40.000 osób — podkreślono konieczność zerwania stosunków dyplomatycznych z Hiszpanią gen. Franco przez wszystkie państwa sprzyjające mierzone.

Spotkanie bułgarskiej delegacji Zw. Zaw. z przedstawicielami prasy zagranicznej

MOSKWA, (Polpress). — Z inicjatywy redakcji „Trud” odbyło się spotkanie bułgarskiej delegacji Zw. Zawodowych, bawiącej w Moskwie, z przedstawicielami prasy radzieckiej i zagranicznej, na którym z krótkim referatem wystąpił sekretarz generalny Powszechnych Zw. Zawodowych Robotników w Bułgarii Georg Cankow.

Ponad 20 lat robotnicy bułgarscy byli pozbawieni praw obywatelskich — powiedział Cankow — lecz nigdy nie zaniechali walki o wolność.

Dnia 9. IX. 1944 r., po wyzwoleniu Bułkanów przez Armię Czerwoną, władzę w Bułgarii objął demokratyczny rząd, który przywrócił robotnikom godność człowieka.

Obecnie Zw. Zawodowe w Bułgarii liczą 850 tysięcy ludzi, co stanowi 1/8 ogólną liczbę pracujących.

W odpowiedzi na zapytanie jednego z dziennikarzy zagranicznych, czy nie za srogo postąpił sąd bułgarski w stosunku do członków rządu Filowa i Cankowa, odpowiedział: „Przestępstwa tych ludzi są ogromne. Bułgarski poplecznicy hitlerzyzmowi pochłani naród bułgarski do walki ze Związkiem Radzieckim, który okazał się zwycięzcą w wojnie z Niemcami”.

W latach 1941 — 1944 w bułgarskich obozach koncentracyjnych znajdowało się 25.000 patriotów, ponad 8.000 osób było na katorze, a 10.000 w więzieniach. Ogółem zginęło ponad 16.000 ludzi.

Dnia 2. III. 1943 roku Filow i Boszlow podpisali rozkaz wysłania w Bułgarii 20.000 Żydów, w tej liczbie 11.400 osób do obozu zniszczenia w Majdanku.

W dalszym ciągu na zapytanie, z jakich partii składa się front ocyjzjany, Cankow odpowiedział, że jest to Zw. Bojowy antyfaszystowski demokratyczny sił Bułgarii, który jednoczy Związek Chłopski,

Partia Robotnicza, Social-Demokratów, członków Związku „Zveno” i Bezpartyjnych.

Na zapytanie pewnego korespondenta zagranicznego, czy w Bułgarii nacjonalizuje się przemysł, Cankow odpowiedział przecząco.

Na zakończenie Cankow oświadczył, że Niemcy wywołali z Bułgarii chleb, bydło, tytoni, owoce i inne artykuły wiejskie. Przemysł bułgarski znajduje się w stanie upadku.

Gdyby nie pomoc Związku Radzieckiego fabryki tekstylne w Bułgarii nie mogłyby podjąć pracy.

UMOWA TRANZYTOWA MIĘDZY BULGARIĄ I JUGOSŁAWIĄ

MOSKWA, (Polpress). — Między Bułgarią a Jugosławią została zawarta umowa o komunikacji w transzycie kolejowym.

KONFERENCJA ALBAŃSKO-JUGOSŁOWIAŃSKA

TIRANA. — Premier rządu Albanii przyjął na godzinnej konferencji jugosłowiańskiego ministra Czarnogóry.

WYKRYCIE TERRORYSTYCZNEJ ORGANIZACJI FASZYSTOWSKIEJ W RUMUNII

MOSKWA. — Agencja TASS podaje, że według doniesień rząd rumuńskich w porcie Konstanca wykryto terrorystyczną organizację faszystowską, kierowaną przez legionistów rumuńskich, znajdujących się w Niemczech. W mieszkaniach aresztowanych członków organizacji znaleziono broń i granaty. Zadaniem organizacji było prowadzenie aktów sabotażu i terrorku.

Promocja w szkole oficerów

W dniu 27. 5. 45 r. w szkole oficerów broni pancernej w Modlinie odbyła się promocja 806 absolwentów szkoły, którzy po jej ukończeniu otrzymali stopnie poruczników i chorążych.

Na uroczystość przybyli: premier Rządu Edward Osułka-Morawski, Naczelny d-ca Wojsk Polskich Marsz. Rola-Zymierski, z-ca Nacz. d-ty Wojska Polskiego do spraw polityczno-wychowawczych gen. brygady Marian Spychalski, członkowie Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego oraz przedstawiciele miejscowych władz cywilnych. Gości przywitał d-ca szkoły pułk. Gwidon Czerwiński.

Po mszy polowej celebrowanej przez ks. pułk. Warchałowskiego naczelną dowódcę dokonał uroczystego aktu pasowania nowych oficerów Wojska Polskiego.

W przemówieniu, wygłoszonym do nowo mianowanych oficerów premier Osułka-Morawski podkreślił, że Wojsko Polskie, które tak zaszczytnie wypełniło postawione przed nim przez K. R. N. i Rząd Tymcz. R. P. zadania biorąc udział w zwycięskich walkach i ostatecznie zwyciężając wroga, ma obecnie niemniej ważne i odpowiedzialne obowiązki w dziedzinie utrzymania pokoju i wywalczonych przez siebie granic Polski na zachodzie.

Armia nasza — powiedział premier — musi być obecnie i większa i silniejsza niż była kiedykolwiek.

Niemcy są pokonane i rozbite, ale tylko posiadanie przez nas potężnej armii zabezpieczy nasz naród przed niebezpieczeństwem nowej agresji niemieckiej, utrwali pokój i zapewni ostatecznie wolność i niepodległość byt.

Jedynie odrodzone, silne i przepiękne miłoscia ojczyzny i duchem szczerzej demokracji może być Wojsko Polskie — zakończył, premier swoje przemówienie.

Naczelny d-ca, Marsz. Rola-Zymierski przemówił do nowomianowanych oficerów, wskazując na szczytność, lecz niełatwe obowiązki, które wraz z przyznanymi im prawami spadają obecnie na nich.

„Pamiętajcie, — powiedział Marszałek — że wartość armii mierzy się przede wszystkim wartością jej kadry oficerskiej. Badźcie dobrymi dowódcami, abście o swoich podwładnych, pracujących nad wzbogaceniem własnej wiedzy wojskowej”.

Na zakończenie uroczystości odbyła się defilada, po czym goście wraz z absolwentami i podchorążymi podejmowani byli przez D-wo szkoły obiadem.

NEDICZ ARESZTOWANY

BELGRAD. — Z Belgradu donoszą o aresztowaniu operetkowego premiera rządu Pawelicia, Mikołaja Nedicza. Aresztowany został również były „minister sprawiedliwości” Hanke oraz szereg innych zdrajców.

ARESZTOWANIE CZŁONKÓW B. RZĄDU ANTONESCU

Radio Sofia podało, że w Rumunii aresztowano obecnie wszystkich członków byłego rządu Antonescu.

SPOTKANIE GEN. DE GAULLE'A Z AMBASADOREM BRYTYJSKIM

LONDYN, B. B. C. — W dniu dzisiejszym gen. de Gaulle przyjął na dłuższej konferencji ambasadora brytyjskiego, z którym omawiał sprawę Bliekiego Wschodu.

Otwarcie nowego mostu na Bugu

WARSZAWA. — Dnia 27. V. 45 r. Naczelny Dowódca Wojska Polskiego, Marsz. Rola-Zymierski, dokonał uroczystego otwarcia nowego mostu na Bugu.

Uroczystości rozpoczęły swą obecnością premier Rządu R. P. Edward Osułka-Morawski.

Nowy most długości 250 m. i nośności 60 ton zbudowany został w rekordowo krótkim okresie czasu przez wojskowe oddziały drogowo-mostowe inż. mjr. Szyrskiego i inż. mjr. Wlosny.

Zołnierzmom pomagała przy budowie mostu ludność okolicznych wsi; nadleśnictwo Jabłonna, Nieporęt i nadleśnictwo Pomiechówek, dostarczyły drzewa dla budowy mostu. Liczni mieszkańcy miasta Nowy Dwór pracowali przy budowie mostu wykonując pomocnicze prace.

Premier Osułka-Morawski w wygłoszonym podczas uroczystości przemówieniu okolicznościami podkreślił godny uznania i nasładowy fakt współpracy ludności cywilnej i wojska w wielkim dziele odbudowy kraju.

Przedstawiciele liczącej zebranej na uroczystości ludności okolicznej, w przemówieniach swych podkreślali, że noworobudowany most na Bugu nie tylko przyczynił się do gospodarczego rozkwitu i ożywienia okolicznych wsi i miasteczek, ale posiada znaczenie większe, bowiem łączy drogą najbliższą stolicę Polski — dźwigająca się z gruzów Warszawy — z odzyskanym wyprzedem Bałtyku, centrum kraju, — z ziemiami zachodnimi.

ODKRYCIE

BIEGUNA MAGNETYCZNEGO

LONDYN. — Brytyjski samolot „Arris” przyczynił się do znalezienia do wzbogacenia węgla, dzięki odkryciu pól bieguna magnetycznego. Okazuje się, że jest on odległy o 2500 km od bieguna geograficznego i jest jednocześnie punktem, gdzie zbiegają się południki magnetyczne. Kompas w tym miejscu ma tę właściwość, że igła jego przybiera położenie prostopadłe.

Odkrycie tego bieguna jest epokowym wydarzeniem w latach podbiegunowych. Do tego momentu lotnicy nie mogli sobie wy tłumaczyć, dlaczego w niektórych szerokościach geograficznych kompas przestaje działać. Obecnie można będzie je ulepszyć, a tym samym loty nad biegunem staną się o wiele bezpieczniejsze.

Emigracja Polska we Francji

II. W departamentach Nord, Pas de Calais, w Okręgu Paryskim, we Francji Wschodniej i w Strefie Południowej powstało w warunkach nielegalnych 12 okręgów PKWN. W Pas de Calais 18 miejscowych KWN, w Nordzie 16 KWN, we Wschodniej Francji 6, w Okręgu Paryskim 3, w Strefie Południowej 16. W całej Francji rosły szeregi Milicji Patriotycznej i rozszerzały się oddziały polskich partyzantów, walczących przy boku francuskich partyzantów. W ostatnich dniach sierpnia i na początku września w walce zwyciężyła Francja i biło i pędziło przez hitlerowskich bandytów 9.000 polskich Milicjantów Patriotycznych razem z Patriotycznymi Milicjami Francuską, poza licznymi oddziałami naszych bohaterów partyzantów na północy. Wkład bojowy naszej Milicji i bohaterów partyzantów do historii wyzwolennej Francji jest zaszczytny. Do najważniejszych czynów naszych Sił Zbrojnych należą: bohaterka walka na barykadach Paryża, uwolnienie w dniu 1. IX 1944 miasta Carmaux, uwolnienie przez samych Polaków miasta Autun. Pierwszy oddział powstańczy, który wędził do Lyonu składał się z Polaków.

W harness polski partyzant-bohater, 17-letni Bronisław Krupa, w towarzystwie Moczygęby i Stefana Koczwęskiego staczała walkę z 200 hitlerowcami. Po wyrzuceniu ostatniego naboju składają swe młode życie w ofierze Ojczyźnie. Muszą namienić, że dzielnego powstańca Moczygębę odnalazł o ciężko rannego wśród trupów i dziś już jest prawie zdrowy.

Polscy powstańcy z Marles-les-Mines wspólnie z towarzyszami broni ścigają wroga w okolicach St-Omer i zdobywają dwa kamiony transportowe, 4 kamiony z bronią i 1 kuchnię polową, 1 auto-stację nadawczą, 6 armat i inne trofea. Oczywiście nie obyło się bez strat. Lista poległych już przekracza 200 i poszukiwania deportowanych i zaginionych z każdym dniem tę listę wydłużają.

PKWN we Francji powstał jako wyraz jednolitej Emigracji walczącej z zaborem niemieckim. Wyrosł on z potrzeby skoordynowania akcji wszystkich polskich podziemnych organizacji patriotycznych we Francji.

Zasługa PKWN było skupienie w jednym reku dowódców naszych sił zbrojnych, walczących w szeregach wolnych strzelców i partyzantów, w zbrojnych grupach maquis, Milicji Patriotycznej, grup sabotażowych w kopalniach i w fabrykach. To zasługa PKWN było zorganizowanie masowej walki przeciw deportacji. PKWN ocalił młodzież polską od śmierci w niemieckich obozach pracy.

Dwie były tendencje, dwa różne kierun-

ki na emigracji, jak zresztą i w Polsce. Z jednej strony ogromna masa wychodźstwa, spragniona walki z okupantem, dążąca do natychmiastowej akcji. Na jej czele stały patriotyczne organizacje, które pierwsze odczuwały się na apel PKWN. Z drugiej strony nieliczna grupa sanacyjnych bankrutów, którzy utworzyli na emigracji POWN, usiłując rozbić jedność emigracji i powstrzymać ją od walki. Celem POWN było utrzymanie emigracji w bierności, oddzielenie jej od ludu francuskiego, naszego sojusznika.

Zwyciężyła tendencja jednolitej narodowej zarówno w Polsce jak i na emigracji. Wychodźstwo polskie poszło za PKWN. 28 organizacji polskich odpowiedziało na apel PKWN w Powstaniu Narodowym we Francji. W szeregach EFP polskie oddziały odznaczyły się wielokrotnie, przynosząc zaszczyt imieniu polskiemu i oddając wielkie usługi sprawie wyzwolenia naszego Kraju.

Zwyciężyła tendencja jednolitej. Przyspieszył się proces rozkładu w obozie niedobitków sanacyjnych. POWN we Francji, akompromitowana, musiała zmienić swoją nazwę. Niedobitki sanacyjne w Londynie dają całemu światu jaskrawy obraz rozgardzaju i rozkładu. Kilka Sośnkowskiego w Londynie, grupki sanacyjne we Francji są izolowane od narodu.

Obecnie w skład PKWN wchodzi 28 organizacji wychodźczych, a mianowicie: Org. Pomocy Ojczyźnie, Zw. Kombat. im. Marii Skłodowieckiej, Zw. Młodzież. Granwald, Stow. Podoficerów Rezerwy, Stow. Powstańców Wielkopolskich, Stow. Brytych Wojskowych, Stow. Inwalidów Wojskowych Sokół, Stow. Kurkowe, Tow. Strzeleckie, Tow. Harcerskie, Tow. Murzyna,

Kola Teatralno-Amatorskie, Kola Spiewu, TUR, Tow. Hodowlane, Kasa Samopomocy, Zw. Robotników Polskich, Federacja Emigrantów Polskich, Oddziały CGT, Sekcje Polskiej Partii Socjalistycznej, Stow. Inteligencji Pracującej, Polski Komitet Demokratyczny, Tow. Św. Barbary, Komitety Tow. Miejskowych, Stow. Matek Polskich, Zw. Kupców Polskich z Pas de Calais, Kluby Piłki Nożnej, Związek Żydów Polskich i Złoty Wiek Badaczy Pięsmi Świętego.

Poza działaczami tych 30 organizacji zgłosiły swe przystąpienie do PKWN we Francji PKWN w Belgii i Stow. Demokratyczne Polaków w Szwajcarii. Na terenie Francji liczymy dziś 16 okręgowych KWN i przeszło 160 miejscowych KWN. Okręg Pas de Calais liczy 63, okręg Nord 83 MKWN. Są również KWN w miastach Lyon, Limoges, Pertigueux, Toulouse, Nicea, Marsylia, Bordeaux, Tours, St-Etienne i Amiens.

W każdym najbardziej nawet odległym zakątku Francji, gdzie tylko znajduje się kilku Polaków, grupują się oni wokół PKWN. W odległych wioskach, jak Ablensville, Vernon, Villiers, St. Christoph i innych robotnicy rolni interesują się życiem i rozwojem PKWN. Wśród delegatów na zjazd byli posłowie z najbardziej odległych okolic rolniczych, żołnierze, przedstawiciele kupców i rzemieślników, intelektualistów i inteligencji pracująca, górnicy i metalowcy. Zjechali się, aby wspólnie ustalić nowe obowiązki, wynikające z odrodzenia się Ojczyzny, aby ująć we wspólne ręce naszą najbliższą przyszłość, aby skupić i skierować wszystkie siły Wychodźstwa dla pomocy odbudowującej się Ojczyźnie oraz, aby zagwarantować byt i obronę Wychodźstwa.

KRONIKA

Komunikat O. M. T.U.R., Kół powiatu i miasta Częstochowy

Komitet Powiatowy Organizacji Młodzieży T.U.R. zwołuje na sobotę, dnia 2 czerwca 1945 roku, godzinie 14.30 zebranie Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz wszystkich przewodniczących Kół O.M. T.U.R. w powiecie. Organizacje: Częstochowa, Blachownia, Dźbów, Gnaszyn, Kamienica Polska, Poczesna, Przyrów, Raków, Wola Mokrska i Żuraw przywiozą z sobą sprawozdania według okólnika Nr. 1.

Ze względu na ważność spraw obecność obowiązkowa.

Początek zebrania punktualnie o godz. 14.30.

Apel Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Polskich

Zarząd Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Polskich w Częstochowie prosi swych członków o wzięcie udziału w pierwszej — po pięciu latach okupacji — uroczystej procesji Bożego Ciała.

Zbiórka przy sztabudze Stowarzyszenia o godz. 10-ej przed Katedrą św. Rodziny.

Apel Czest. Tow. Cyklistów i Motoc.

Czest. Tow. Cykl. i Mot. wzywa członków i sympatyków do wzięcia udziału w uroczystości Bożego Ciała. Zbiórka o godz. 9-ej w lokalu klubu N. M. Panny 21.

Wezwanie Zw. Zawodowego Kelnerów

Związek Zaw. Kelnerów zaprasza członków wraz z rodzinami, oraz sympatyków o jak najliczniejsze wzięcie udziału w procesji Bożego Ciała.

Zbiórka plac Daszyńskiego 2, o godz. 9.30.

Przeimianowanie ulic w Częstochowie

Uchwała Miejskiej Rady Narodowej na posiedzeniu w dniu 28 IV b. r. przemianowano plac gen. Bronisława Pierackiego na Plac Marszałka Józefa Stalina, ulicę Śląską na ul. Marsz. Michała Roli-Zyrmierskiego, ul. gen. Orlicz-Dressera na ul. Armii Ludowej.

Warszawa wczoraj i dziś

W dniu 3 czerwca r. b. o godz. 11-ej w lokalu Rady Związków Zawodowych (II Aleja 43) zostanie otwarta wystawa fotograficzna p. t. „Warszawa wczoraj i dziś” w ujęciu fotograficznym Zofii Chomatowskiej i Edwarda Falkowskiego oraz Częstochowa i okolice w ujęciu fotograficznym Ksawerego Woźnickiego. Wystawa będzie otwarta codziennie od godz. 10 do 18-ej.

Wstąpił 10 zł. Szkoły, wojsko i organizacje forystyckie z uig. Wystawa potrwa do dnia 19 czerwca b. r.

Dzień Młodzieży Turowej w Gnaszynie

Organizacja Młodzieży T.U.R. w Gnaszynie urządza w czwartek, dnia 31 maja 1945 r. (Boże Ciało) „Dzień Młodzieży Turowej” w Gnaszynie o następującym programie:

godz. 8.30 Msza św. i udział w procesji, godz. 11 — uroczyste otwarcie i poświęcenie świątyni przy udziale władz powiatowych, godz. 13 — otwarcie boiska R.K.S. „Start” w Gnaszynie, mecz piłki siatkowej i koszykowej z W.K.S. „Orzeł” Częstochowa i impreza artystyczna na wolnym powietrzu, godz. 17.30 — zabawa taneczna w sali Gnaszyńskiej Manufaktury.

Noce dyżury aptek

Od dnia 28 maja do dnia 3 czerwca włącznie dyżury apteki:

A. Meistra — Aleja Wolności 23
Z. Zielińskiego — Rynek Narutowicza 40.

Z życia kulturalnego

Teatr Miejski

Dyrekcja Teatru Miejskiego komunikuje, iż od dnia 30 maja początek przedstawień 12-g następnego zmianie: w dniu posiedzenie przedstawienia będą rozpoczynać się o godz. 18-ej, a w międzyle i święta o godz. 16-ej i 18.30.

Repertuar Teatru

W środę, dnia 30 maja b. r. o godz. 18-ej w sali kameralnej teatru okłaskiwana gorąco komedia Fijałkowskiego „Gorąca krew”. Obsada premierowa.

W czwartek, dnia 31 b. r. o godz. 16-ej i 18.30 w sali kameralnej komedia Fijałkowskiego „Gorąca krew”.

W dużej sali o godz. 16-ej doskonała komedia muzyczna p. t. Muzyka na ulicy.

Ważne dla muzyków

Związek Zawodowy Muzyków donosi, że od 1-go czerwca Sekretariat oraz biuro koncertowe Związku będzie mieścić się przy ul. Waszyngtona 55, front — parter. Godziny urzędowania na razie 3 — 5 po poł.

Komisja Weryfikacyjna już rozpoczęła swoją pracę i przypomina, że każdy muzyk chcący zostać członkiem Związku, musi złożyć odpowiednie oświadczenie w sekretariacie. Tamże wszelkie bliższe szczegóły i informacja.

Poranek Jubileuszowy M. Mieczynskiego

W niedzielę, 3 czerwca b. r. o godz. 11.30 poranek jubileuszowy 35-letniej pracy aktorskiej jubileusz publiczności Mieczysława Mieczynskiego.

Nadzwyczajny Koncert Symfoniczny

W środę, 30 maja b. r. o godz. 18-ej koncert nadzwyczajny Młodzieżowej Orkiestry Symfonicz-

nej pod dyr. J. Siliacha z udziałem znakomitej śpiewaczki A. Kaweckiej.

Koncert ten wzbudził wielkie zainteresowanie w licznych sferach miłośników muzyki.

Program kin

Kino „Wolność” — „Tajemnica złotego miasta”.
Początek o godz. 13.30, 15.30 i 17.30.
Kino „Polonia” — „Tajemnica złotego miasta”.
Początek o godz. 12-ej, 14-ej, 16-ej i 18-ej
Kino „Baltyk” — „Bitwa Orłowska”.
Początek o godz. 12-ej, 14-ej, 16-ej i 18-ej.

Zabawa Wol. Szkoły Sztuk Pięknych w Częstochowie

W sobotę, dnia 2 czerwca staraniem Bratniej Pomocy Wolnej Szkoły Sztuk Pięknych w Częstochowie odbędzie się zabawa taneczna w sali Rady Zw. Zaw. Doborowa orkiestra. Bilet na miejscu. Atrakcje i niespodzianki. Dochód przeznaczony na szkołę.

Wstęp 50 zł za zaproszeniami.

Występ żydowskich artystów w Częstochowie

Staraniem Związku Literatów i Artystów Żyd. i Okręgowego Komitetu Żydowskiego w Częstochowie, w piątek, dnia 1 czerwca i w sobotę, dnia 2 czerwca o godz. 5 po poł. w sali Strazy Ogniowej odbędzie się pierwszy występ w Częstochowie słynnej artystki żydowskiej Diany Blumenfeldi Didia Epsztelna. Przy towarzyszeniu Liliana Warm.

W programie: pieśni ludowe, pieśni ghetta, charakterystyczne w języku polskim i żydowskim.

Bilety do nabycia w Kom. Żyd., Aleja N. M.

Na marginesie wieców w Wilkowicku, Wancerzowie i Kalei

Głośnym echem w sferach wiejskich odbił się obchód Święta Ludowego, które rolnik, końsząc swe prace wiosenne, uświetlił podkreślając jednocześnie swoje nastawienie gospodarczo-polityczne.

Ogromna ilość zgromadzonych mówi sama za siebie, i daje niezbitą dowody, że po wykonywanych nowych torach kroczą nie tylko teoretycy, lecz i praktycy, a mianowicie: maszy chłopięce, które nareszcie zdobyły głos i możność samostanowienia o sobie.

Rolnik rozumie swą wartość i dąży do tego, aby swa pozycja społeczna postawił na płaszczyźnie upoważniającej go do korzystania w równej mierze z dóbr duchowych i materialnych, jak przedstawiciele innych klas. Ci, którzy obojętnie patrzą na obecne przemiany życia społeczno-politycznego, lub w ukryciu knują intrzygi, mało szkodzące ogółowi winni zrozumieć, że rzeczywistość rolnik za tak znoją i odpowiedzialną pracę, winien otrzymać, nie okrzyki cywilizacji i oświaty z pańskiego stołu, jak ów Lazarz biblijny, lecz pełnię tego, co posiada, świat mowolników. Robotnika i rolnika zespała trud znojnaj pracy, która stwarza podwalny pod silny i wydajny był państwowy.

Ojcem postępu i wyznawcą idei demokratycznej był Kościuszko. Bystry polityk z sercem wielki patriotą widział, że w ówczesnej Polsce najwięcej ucimieniona warstwa społeczna byli chłopcy — niewolnicy. Czy ówczesne społeczeństwo rozumiało go? Nie. Dopiero w dobie obecnej po tylu latach, drogą ewolucji i zmian ustroju większa część społeczeństwa zrozumiała konieczność przeprowadzenia reformy rolnej, część pała nienawiścią, sama nie wiedząc do czego i tkwi uporczywie w dawnych błędach, gloryfikując niewolnictwo, które zahamowało na długie lata rozwój myśli postepowej, a tym samym rozwój i był państwa. Wstępnicy nie chcą widzieć zmian, prowadzących ku lepsznemu i nie chcą uznać praw większości, która decyduje sama o sobie. Zjawiskiem anormalnym i wygodnym było, podporządkowanie sobie większości, która dawała najwięcej z siebie pracy i była najpożyteczniejszą warstwą społeczną.

Święto Ludowe w Wancerzowie w pierwszy

dzień Zielonych Świąt dało nam sprawdzian solidarności i jednolitości zapartywów, warstwy ludowej, robotniczej i inteligencji pracującej.

Łudność polubskich wiosek, oraz gmin: Przyrów, Olsztyna, Janowa, liczące zgromadzone na rynku we Mstowie mocno, manifestowała w dniu swego święta. Głównym punktem uroczystości było poświęcenie sztandaru Samopomocy Chłopskiej.

W Wancerzowie z trybuny przemawiali: przedstawiciel Władzy Powiatowej ob. Starosta Banaś, delegat Armii Czerwonej, przedstawiciel Str. Ludowego, PPR, Samopomocy Chłopskiej, Kola „Wici” PPS, oraz ks. Dziekan.

Symboliczne wbijanie gwóźdźi oraz odpiewanie Hymnu Narodowego i Roty zakończyło program dnia.

W drugiej części programu, nastąpiło otwarcie Domu Kultury który zapoczątkuje nową erę w życiu społeczeństwa Mstowa.

Analogiczny przebieg miały uroczystości w Wilkowicku i Kalei, gdzie ludność polubskich wiosek zebrała się w liczbie do 8000 osób.

Po nabożeństwie z transparentami i sztandarami, pochód wyruszył przed mównicę, z której ob. Starosta Sten-Słoberski zwięzle i rzeczowo zobrazował znaczenie Święta Ludowego.

Przedstawiciel Armii Czerwonej pułk. Ryżków mówił o znaczeniu sojuszu polsko-radzieckiego i znaczeniu demokracji, prob. ks. Krzyżanowski podkreślił znaczenie wolności i współpracy wszystkich Polaków w odbudowie demokratycznej Polski.

Mówcy P.P.R., P.P.S., Str. Ludowego oraz instruktor Samopomocy Chłopskiej, omówili cele i zadania chwili obecnej, nadmienając o potrzebie organizowania się Samopomocy Chłopskiej na płaszczyźnie ekonomiczno-politycznej, celem poprawy struktury gospodarstwa.

Wiec zakończono uchwaleniem rezolucji, potencjalnych zamachy skrytykując i wyczerpienie elementów reakcyjnych, popelnianych na spokojnych obywatelach, domagając się ujęcia sprawców i przykładnego ukarania winnych.

T. S.

Panny 7, a ob. J. Krauzego od godz. 8—12 i od godz. 15—17 i w Spółdzielni Przyzierów, Aleja 20.

Kronika sportowa

W.K.S. „Orzeł” — Kolej. Klub Sport.

W czwartek, dnia 31 maja b. r. o godz. 14-ej na boisku W. P., III Aleja 64, grają o mistrzostwo O.Z.P.N. w Częstochowie W.K.S. „Orzeł” — Kolejowy Klub Sportowy.

Apel do publiczności sportowej

Jedną z miar wartości nowoczesnego społeczeństwa jest miara tego, jak interesuje się ono sportem. Jeśli chodzi o tę wartość, społeczeństwo częstochowskie zdało egzamin celująco. Przybywa tłumnie na zawody, zasilając kasy i tworząc fundusze, które pozwolą klubom naszym rozwinąć się. Bierze żywy udział w grze okłaskują swych ulubieńców, przeżywa wraz z nimi sukcesy i niepowodzenia. Lecz przy tym część publiczności sportowej posiada ogromną wadę — oblega linie autowe, szczególnie bramkarów, utrudniając graczom dochodzenie do piłki i myjąc czestokroć orientację sędziemu, a nado niemożliwiałą respcie publiczności obserwowanie gry.

W czwartek czolowa drużyna Częstochowy Skra — walczyć będzie ze zdobywcą pucharu Krakowa, Garbarnią. Publiczność częstochowska winna okazać zdyscyplinowanie i przestrzegać: 1) przynajmniej 5-metrowej wolnej odległości od autów bocznych, 2) niezajmowania w ogóle przestrzeni wzdłuż autów bramkar- skich.

Miejmy nadzieję, że apel ten, szczególnie na mecz z Garbarnią a w ogóle na przyszłość, nie pozostanie bez skutku.

Wydział spraw sędziowskich przy OZPN organizuje kursy dla sędziów piłkarskich.

Zgłoszenia na kursy przyjmuje Sekretariat w poniedziałki, środy, piątki i soboty od godz. 16-ej do 19-ej, ul. Kopernika Nr. 6, II piętro.

OGŁOSZENIA URZĘDOWE

Zawiadomienie

Wydział Aprobacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Częstochowie zawiadamia, że z dniem 1 czerwca 1945 r. mleko dla dzieci do lat 7-miu, osób pracujących, rozdzielane będzie na podstawie kart mlecznych, wydawanych przez Wydział na podstawie przedłożonych wykazów przez Rady Zagłowe, w następujących punktach rozdawania mleka:

ul. Narutowicza	176
sklep S. S. „Jedność” Nr. 2	6
ul. 6w. Barbary	49/50
ul. Warszawska	43
ul. Narutowicza	28
ul. Sienkiewicza	71
ul. Rynek Wielki	9
ul. śląska	27
ul. Wolności	83/85
ul. N. Maryi Panny	23
ul. 20-go Stycznia	23

Na każdej karcie mleczna wydawane będzie po 5 litrów mleka mieszczone na kuponny od nr. 2 do nr. 11 włącznie. Każdy kupon ma wartość pół litra mleka. Otrzymane od Rad Zagłowych karty mleczne włączają się do ogólnego zaliczenia do rejestracji w jednym z wyżej wymienionych sklepów.

Kupon nr. 1 jest kuponem rejestracyjnym. Częstochowa, dnia 28 maja 1945 r.

WYDZIAŁ APROBACJI I HANDLU

Komunikat

Prezydenta Miasta Częstochowy w sprawie zmiany godziny policyjnej.

Podaje do publicznej wiadomości, że dekrety Komendanta Wojennego miasta godzina policyjna, obszarze śmiatki Zjednoczonej Częstochowy została ustalona z dniem dzisiejszym od 23-ej do 6-ej czasu moskiewskiego, tj. od 22-ej do 6-ej czasu środkowo-europejskiego.

Częstochowa, dnia 29 maja 1945 roku.

PREZYDENT MIASTA

(-) Dr. T. J. Wołański.

Zarządzenie

Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 28-go maja 1945 roku w sprawie przemianowania ulic w Częstochowie

Miasta Rada Narodowa na posiedzeniu w dniu 28 kwietnia b. r. powzięła uchwałę w przedmiocie przemianowania Placu Gen. Bronisława Pierackiego na Plac Marszałka Józefa Stalina, ulicy Śląskiej na ulicę Marszałka Michała Roli-Zyrmierskiego, ulicy Gen. Orlicz-Dressera na ulicę Armii Ludowej.

Wykonując powyższe uchwały Miejskiej Rady Narodowej na podstawie art. 24 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 marca 1944 r. o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego (Dz. Ust. B. P. Nr. 14, poz. 74) i art. 46 ust. 5 ustawy z dnia 23 marca 1935 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. Ust. B. P. Nr. 85, poz. 294), zarządza, co następuje:

1. Plac nazywany dotąd „Plac Generala Bronisława Pierackiego” otrzymuje nazwę „Plac Marszałka Józefa Stalina”.

2. Ulica nazywana dotąd „Ulica Śląska” otrzymuje nazwę „Ulica Marszałka Michała Roli-Zyrmierskiego”.

3. Ulica nazywana dotąd „Ulica Generala Orlicz-Dressera” otrzymuje nazwę „Ulica Armii Ludowej”.

Zmiana tablic napisów oznaczonych zgodnie z brzmieniem punktów 1, 2 i 3 niniejszego zarządzenia winna być dokonana w przeciągu 14 dni od chwili wejścia w życie tego zarządzenia.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Częstochowa, dnia 28 maja 1945 r.

PREZYDENT MIASTA

(-) Dr. T. J. Wołański.

Komunikat

Powozeczny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych Powozeczny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w oparciu o zarządzenie Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń podaje niniejszym do wiadomości zmiany w ustaleniach w dziale umownych ubezpieczeń, jak również warunków, na jakich nowe umowy mogą być zawierane:

- 1) Wszystkie umowy ubezpieczeniowe na terenie Polski zawarte przed 10 stycznia 1945 r. zostały zawieszone, jak również zawieszona jest wypłata odszkodowań i innych świadczeń, wynikających z tych umów
- 2) Działalność prywatnych zakładów ubezpieczeniowych (z wyjątkiem Zjednoczonego Towarzystwa Ubezpieczeń, Generali Polacy, S. A., Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń, S. A., Towarzystwa Ubezpieczeń „Patria”, S. A., Towarzystwa Ubezpieczeń „Florianka”, S. A., Towarzystwa Ubezpieczeń „Czerwinka”, Towarzystwa Ubezpieczeń „Silesia”, S. A., Towarzystwa Aktywizacyjno-Moskiewskiego i Bawarskiego Towarzystwa Ubezpieczeń) zostały wstrzymane, a ich portfele przejmie Powozeczny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych
- 3) Działalność Powozecznego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w zakresie umownych ubezpieczeń s uwzględnić na przedzie portfele prywatnych zakładów ubezpieczeń oraz na podstawie innych dotąd nieprowadzonych działów ubezpieczeń, a mianowicie: a) ubezpieczeń obywateli, b) ubezpieczeń maszyn od uszkodzeń, c) ubezpieczeń transportowych d) ubezpieczeń sztyb, mające nastąpić rozstrzygnięcia.

Wobec powyższych zmian i braku ochrony ubezpieczeniowej w interesie ubezpieczających leży jak najprzebiegle wznowienie ubezpieczeń w naszej Instytucji.

Dla swobody P. T. Ubezpieczających stworzona została w Częstochowie Reprezentacja Działów Umownych Powozecznego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych której siedziba przejdzie w miastę przy ul. Plac Powozeczny Nr 12 (Nowy Brzyk), tel. 25-90.

Powozeczny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych Inspektor Powiatowy w Częstochowie.

Dnie 26 maja 1945 r. zmarł śmiercią nieoczekiwaną

Ś. ↑ P.

LEON STAROSZCZYK

Członek Dyrekcji K. K. O. powiatu włoszczyńskiego

W Zmarłym tracimy ilugoletniego współpracownika i przełożonego.

Cześć Jego pamięci!

Rada, Dyrekcja i Pracownicy Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu włoszczyńskiego we Włoszczowie

Śląsk Dolny jako teren osadnictwa polskiego

Wywiad z wicewojewodą Dolnośląskim obywatelem Orczykowskim

WARSZAWA. (Polpress). — Wobec olbrzymiego zainteresowania całego społeczeństwa polskiego kwestią możliwości osadniczych na naszych nowodrzyskich ziemiach zachodnich, a badając w pierwszym rzędzie na Śląsku, a Dolnym — zwrócił się przedstawiciel Polpressu do wicewojewody Dolnośląskiego ob. Orczykowskiego z prośbą o udzielenie źródłowych informacji, wiążących się organizację ze sprawą zaludnienia żywiołem polskim tych przastarych ziem piastowskich, od tyłu wieków niemieczonych, a obecnie tak szczęśliwie uwolnionych od żywiołu niemieckiego jedynym cłosem zwycięskiego miecza. Już na pytanie przedstawiciela Polpressu, jak się przedstawiają możliwości rolnictwa na Dolnym Śląsku, odpowiedź ob. wicewojewody wypadła niezmiernie interesująca.

— A jaka jest, obywatelu Wojewodo, sytuacja przemysłowo-dolno-śląskiego? — Śląsk Dolny posiada niewyczerpany potencjał gospodarczy i przemysłowy. Co do bogactw naturalnych, to jest tu kilka gatunków węgla: węgla brunatny, węgla koksujący, antracyt. Przemysł dolno-śląski jest bardziej zróżnicowany niż górnośląski. Dolny Śląsk posiada przemysł ceramiczny, włókienniczy oraz bardzo wysoko rozwinięty przemysł maszynowy i spożywczy. Są tu też olbrzymie pokłady kamienia, świetnie nadającego się do układania szos. Wszystkie autostrady dawnej „Wielkiej Rzeczy” były budowane z kamienia dolnośląskiego.

— A jaka jest, obywatelu Wojewodo, sytuacja przemysłowo-dolno-śląskiego? — Śląsk Dolny posiada niewyczerpany potencjał gospodarczy i przemysłowy. Co do bogactw naturalnych, to jest tu kilka gatunków węgla: węgla brunatny, węgla koksujący, antracyt. Przemysł dolno-śląski jest bardziej zróżnicowany niż górnośląski. Dolny Śląsk posiada przemysł ceramiczny, włókienniczy oraz bardzo wysoko rozwinięty przemysł maszynowy i spożywczy. Są tu też olbrzymie pokłady kamienia, świetnie nadającego się do układania szos. Wszystkie autostrady dawnej „Wielkiej Rzeczy” były budowane z kamienia dolnośląskiego.

— A jaka jest, obywatelu Wojewodo, sytuacja przemysłowo-dolno-śląskiego? — Śląsk Dolny posiada niewyczerpany potencjał gospodarczy i przemysłowy. Co do bogactw naturalnych, to jest tu kilka gatunków węgla: węgla brunatny, węgla koksujący, antracyt. Przemysł dolno-śląski jest bardziej zróżnicowany niż górnośląski. Dolny Śląsk posiada przemysł ceramiczny, włókienniczy oraz bardzo wysoko rozwinięty przemysł maszynowy i spożywczy. Są tu też olbrzymie pokłady kamienia, świetnie nadającego się do układania szos. Wszystkie autostrady dawnej „Wielkiej Rzeczy” były budowane z kamienia dolnośląskiego.

Są tu też pokłady gliny ceramicznej, jedynej w Europie, a służącej do wyrobu

garnków ogniotrwiałych najwyższego gatunku, za które kiedyś płaćliśmy Niemcom bardzo duże pieniądze. Z gliny tej wyrabia się też kafelki do wykładania domów. Tutejszy piasek o wysokiej wartości nadaje się do wyrobu lepszych gatunków szkła. Przemysł drzewny jest również wysoko postawiony. Obecnie ruszy nowa fabryka mebli w Trzebnicy.

— A zatem, obywatelu Wojewodo, możliwości osadnicze na Dolnym Śląsku zdają się być olbrzymie zarówno dla rolnika jak i dla robotnika fabrycznego i rzemieślnika. Ale chodzi teraz jeszcze o inną kwestię, a mianowicie, jakie inne sawody mają również możliwość osiedlenia się na Dolnym Śląsku?

— Daje się tu odczuwać wielki brak in-

— „Gleba na Dolnym Śląsku — powiedział ob. wicewojewoda — jest dość różna, na ogół czarnoziem, trochę próchnicy i lasu. Lasy na Dolnym Śląsku są niezmiernie cenne przez wojnę i utrzymanie w wysokiej kulturze, niemal, że ogrodowej. Zalesienie wynosi 28 proc., co stanowi idealny stosunek ilości lasu do pozostałych gruntów. Kultura rolna ziem uprawnych bardzo wysoka. Zabudowania gospodarcze poprostu wzorowe: z cegły, pod dachówką, elektryfikowane. Do my mieszkalne urządzone nowoczesnie: w każdym domu chłopskim znajdujemy zegar, rower i telefon, maszynkę do mięsa i maszynkę do krajania chleba. W każdym chlewie, w każdej stodole znajdujemy wtyczkę z gniazdem elektrycznym. Niemal wszędzie widzimy dużo porcelany, serwisy w wysokim gatunku, kryształ. Przy rozbudowie tych gospodarstw pracowało darmo tysiące robotników polskich, schwytanym w łapaniach przez gestapo i żandarmerie niemieckiej. Jest tu więc cały ogrom ciężkiego trudu polskiego. Stan zasiewowy jest w tej chwili dobry. Cała ożmiana zasiana, dużo pszenicy, dużo żyta. Chrzeźba jare nie były zasiane, lecz Armia Czerwona po swym wkroczeniu tutaj, zmobilizowała całą ludność niemiecką w celu dokonania zasiewów. Duże obszary zostały zasiane, posadzone też kartofle. Jeżeli przyleśmy na Dolny Śląsk choćby nawet trzy i pół miliona ludzi, to i tak każdy będzie miał co jeść. Kartofli pozostało tyle, że moglibyśmy zaopatrzyć w nie kilka najbardziej zaludnionych miast i ośrodków przemysłowych w Polsce. Zboża jest mniej niż kartofli, ale również całkowiście go starczy. Bydło, porzucone bez opieki przez ludność niemiecką, w dużej ilości zdychało, i wojsko radzieckie dla łatwiejszego wyżywienia bydła, musiało je gromadzić po dwóch. Obecnie my częścią tego brzoła przejmujemy. Na Dolny Śląsk przypada 10,000 krowów, 6 raz tysiące świń, koni i t. d. Trzeba przy tym stwierdzić, że gatunek bydła na Dolnym Śląsku jest pierwszorzędnym: krowy przeważnie holenderskiej rasy czerwonej. Ogrodniczo również stoi na bardzo wysokim poziomie. Taka np. Liginta jest pierwsza w Europie, jeżeli chodzi o produkcję jarzyn i warzywnictwo.

Co to jest Organizacja Młodzieży TUR?

Rząd Tymczasowy Odrodzonej Demokracji Rzeczypospolitej Polskiej oparł swoją politykę wewnętrzną na harmonijnej współpracy czterech partii, a mianowicie: Polskiej Partii Robotniczej, Polskiej Partii Socjalistycznej, Stronnictwa Ludowego i Stronnictwa Demokratycznego.

Rezultatem tego ostatniego jest przykre fakt, że do dziś jeszcze młodzież polska ukrywa się w lesie, otumaniona przez kapitalistów i obszarników, broni z rewolwerem w ręku interesów klasy posiadającej.

Fakt ten znajduje swoje rzeczywiste wyjaśnienie w ideowo-programowych założeniach tych partii, odpowiadających ogólnemu prądowi demokracji w Europie, która odnosiła wspaniałe zwycięstwo, nie tylko militarne, ale i moralne nad faszystami niemieckimi. Polska jest krajem, w którym bardzo jasrawo występuje zjawisko uwarstwienia się klas społecznych.

Młodzi natomiast Polacy, rozumiejący ideę i dążenia demokracji skupiają się w szeregach O. M. T. U. R. czy Z. W. M. i Wiści.

Na tym tle właśnie historia walki klasowej posiadała zawsze charakter specjalnie określający jej cele polityczne i społeczne, co ściśle jest związane w ogóle z dziejami naszego narodu na przestrzeni setek lat.

Ideowo — programowe wytyczne Organizacji Młodzieży T. U. R., są jasne dla tego, kto kocha swoją Ojczyznę i pragnie jej dobra. Organizacja taś ze swej strony pragnie wychować młodzież w idealach demokracji, nauczyć ją czczyć pracę i pracujących. Pragnie odbudować duchowe i moralne życie młodego pokolenia, wyrównać braki powstałe w czasach okupacji i stworzyć nowe podstawy, na których może się oprzeć państwo w swej wielkiej przyszłości.

Była to walka nie tylko o wolność proletariatu, ale i o wolność Polski.

Musimy być sobą równi wobec obywateli, jakie nakłada na nas praca dla państwa.

W najbardziej tragicznych momentach dziejów Polski, Czerwone Sztabary były symbolem zmagania o Niepodległość.

Musimy być sobą równi wobec obywateli, jakie nakłada na nas praca dla państwa. Dajemy młodzieży godziwą rozrywkę, nie naruszając jej wartości moralnej. Dążymy do tego, aby w trudzie oddzielnego dnia zająśniał na twarzy młodego człowieka uśmiech szczęścia i radości.

Ofiara swego młodego życia, młodej krwi zagwarantowała sobie młodzież udział w budowaniu nowej państwowości, stając ramię przy ramieniu ze starszymi do pracy nad podniesieniem Polski wżwyż.

„By miły całym sercem, całą duszą odczuł urok życia, a rozbudowanym entuzjazmem pokonał wszystkie trudności na swej drodze do celu.”

Ruch młodzieżowy w Polsce sanacyjnej, do roku 1939-ko, był albo przesładowany przez czysto polityczne, albo pchany na tory fałszywej polityki sanacyjno-faszystowskiej.

W organizacji młodzieży jest siła, która może świat pełniać na nowe tory. Musimy, choć mamy twardą drogę przed sobą z dumnym czołem iść w życie. Bo na nas patrzy cały naród, patrzy nasza historia.

Jan Witkowski.

Kciuk dla dzieci

Nowe buciki

(Urywek z powieści p. t. „Wśród wołameł zawieruchy”)

Streszczenie: Gdy w wrześniu pamiętnego roku 1939 niemiecy zdradzieckim napadem zaatakowały Polskę, władze nakazały ewakuację zagrożonego miasta Poznania. W masie ewakuowanej ludności znalazła się także Maria Kwiecińska z 7-letnią córeczką Litką i rocznym synkiem Jasiem, w towarzyszywie piastunki dzieci, Helci. Rodzina spędziła pewien czas w Opawie, lecz gdy i ta część Polski została zalana przez wojska niemieckie, kobiety postanowiły wrócić do Poznania. Drogę powrotną odbywały w większej części pieszo, przy czym lekkie sandalki Litki zupełnie się zdziły.

ki i nieszczerne sandalki suszą się na płycie kuchennej, a pocziwa gospodyni opatuliła jej bosc nożki własną, wełnianą chustą.

tęgo stopnia, by iść... prosić ich... o pomoc... Zauważa pytające, krtyczne wobec jej wahania spojrzania Helci i dozoryczni. Chwyta natarczywie prosząc spojrzanie Litki.

— To bosc pójde, mamusi! — proponuje wreszcie dziewczynka, a matka z ciężkim westchnieniem zgadza się na to. Odtań więc drepcie dzieciana, klepiąc bosymi stopkami po gladiutkach ścieżyczkami, biegnących wzdłuż gościńca. I znnowu ostrożnie wymija zwir i drobne ostre kamyczki, wołając rozpaczliwie: — poczekaj na mnie, mamusi, nie moge bieć tak szybko!

— Proszę pani! — wola nagle podniesionym tonem, wróciwszy po dłuższej chwili.

Niestety dni są teraz znacznie chłodniejsze i bosc nożki wnet ziębną. Wtedy matka z córeczką przykująca przy jakimś stoku się kamieniami i wiągają z trudem resztki ijuż tylko skarpetek i rozlatują się trepki. Maria wzięła przy tym z ziałem o mocnych sportowych półbucikach z klamerkami, które pojechały sobie wygodnie w dużym koszu i zaginęły gdzieś na kole z innymi dobytkiem.

— Niech pani tylko wyjrzy, co się naprzeciwko dzieje!

Ktoregosc dnia gwałtowna ulewa spotkała nasze podróżne. Na wskrosz przemoczone musiały szukać schronienia, by osuszyć odzienie i ogrzać się nieco.

— Niech pani tylko wyjrzy, co się naprzeciwko dzieje!

Gdy tak włoka się ulica, Helcia podchodzi do stojącej w bramie kobiecinę i zapytuje, czy nie wie o jakimś pokoju, w którym można by przemieścić, dopóki odzienie nie wyschnie.

— Niech pani tylko wyjrzy, co się naprzeciwko dzieje!

Kobiecina przygląda się współczująco nieszczesnyemu wędrowniczkom — snać znany wzrok Litki i drzazca z zimna twarzączyka porusza jej serce — zaprasza do swej izdebki.

— Cóż takiego? — pyta Maria z niepokojem.

Ciepło jest, ogrzać się można i osuszyć i coś ugotować.

— Pewnie, pewnie! — przywiedząca gospodyni domu, — Wystarczy tylko te mizerne bucietka dziecku pokazać!

Maria jest zaskoczona. Wie, że naprawdę, z pomiędzy tego ościanego się chwicie tłum, jej Litka jest może jedna z najbardziej potrzebujących. Ale jakie to Rozdział! Dużo to jest dla potrzebujących, ale rozciąga z wielką krzywdą dla właściciela!

Tymczasem nadbiega Litka już znnowu w radochym podskokach. Helcia nalożyła jej przedniutki już podpuszczone obuwie.

— Mamusi! — wola dziewczynka — Wolać mi powiedziała, że przyniesiesz mi śliczne, nowe buciki! Pójdę z tobą!

Ale Maria natrz na cłóreczke nienawym wzrokiem: zdarte trzewiczki dziecka są jej wielką, nieustajną troską — a jednak czynie, że nie potrafi przemóc się do